

obsah

Předmluva určená převahou autorovi	9
Zašifrovaná skutečnost 9 — Alegoričnost středověké literatury 10 — Staročeská Alexandreida 10 — Středověký čtenář a jeho vztah ke skutečnosti 11 — Smil Fláška z Pardubic polemizuje se svými čtenáři 11 — Báseň a pravda 12 — Vzrušující skutečnost 13	
Kapitola I.	
Víme, co je fakt?	13
Fakt jako východisko vědeckého bádání 13 — Fakt v pojetí středověkého člověka 14 — Pohled renesančního člověka na svět faktů 16	
Kapitola II.	
Skutečnost je dobroružství dneška	17
Literatura faktu 17 — Kdy vznikla literatura faktu vznikla? 20 — Science-fiction 20 — Obtíže s definicí science-fiction 21 — Kdy vlastně vznikla science-fiction? 22 — Jak tedy najít řešení 24 — Obtíže pojmenování 27 — Genetologie umožňuje formulaci hypotézy 29 — Co psal Petr Chelický? 30 — Odhalení středověkého žánrového systému není bez problémů 32 — Pracovní hypotéza 32	
Kapitola III.	
Sněžný muž středověku: satyr a šíronože	33
Středověký cestopis 34 — Cestopis tak řečeného Mandevilla 34 — Lidé s psimi hlavami, ippotamias, šíronožci a ryby velké jako vůl 35 — Hic sunt leones 37 — Mythology-fiction 38 — Milion Marka Pola 41 — Názor současníka 45	
Kapitola IV.	
Století bez fantazie?	48
Cesty se rozcházejí 50 — Ideální země utopistů 51 — Známost cizích a domácích věcí nejpodstatnější v životu obcování užitek pfináší 52	
Kapitola V.	
Theatrum universitatis rerum čili Divadlo světa	54
Commentarius brevis et iucundus itineris atque peregrinationis 54 — Cesty ve službách krále Jiřího z Poděbrad, panovník Jaroslav a Václav Sašek z Bílkova 56 — Prvá křížovatka 61 — Martin Kabátník, svět viděný českým remeslníkem 62 — Ces-	
ký šlechtic putuje do Palestiny, Jan Hasištejnský z Lobkovic 64 — Prvá zprávy o Americe, Amerigo Vespucci 67 — Bratrské relace 68 — Druhá křížovatka 70 — Nova cesta do Palestiny, Oldřich Prefát z Vlkanova 70 — Zážitky vězně z Černé věže, Václav Vratislav z Mitrovic 74 — Jean de Léry a jeho Historie o plavení se do Ameriky 80 — Umělec a učenec, Krystof Harant z Polžic 84 — Cesty Bedřicha z Donina po střední a jižní Evropě 96 — Návrat k výchozí hypotéze 99	
Kapitola VI.	
Novinka v říše nepodobná a novina jistá	103
Cemu sloužila kronika 104 — Pojmenování není rozhodující 105 — Rozvíjení tradice 106 — Historická publicistika 107 — Za poznáním dějin 107 — Rovkvet genealogie 109 — Paměti a zápisky 109 — Václav Hájek z Libočan, lhář nebo vypravěc? 111 — Historie o příbězích v Království uherském i jinde 112 — „Reportáže“ z bojiště 112 — Špehéri a zrádci 114 — Vítězství faktu 116 — Daň splacená senzací 117 — Přesvědčivé analogie 119 — Mezi historií a beletrifí 119 — Znak nebo ilustrace 121 — Právo čtenáře na pochybnost 122 — Další návrat k hypotéze 122	
Kapitola VII.	
Zlá léta pro literaturu faktu	126
Paměti vojáka, Jindřich Hýzrle z Chodů 126 — Deník diplomata, Heřman Černín z Chudenic 131 — Historické spisování Viléma Slavaty 133 — Zápisky, memoáry, kroniky 135 — O způsobu dopisování 137 — Spisovatele bez literatury 138 — Je list literatura faktu? 143 — Osamocenost vědců 143 — Existuje česká utopie? 145 — Třetí a poslední návrat k hypotéze 148	
Kapitola VIII.	
Závěrečná ohlédnutí a cesta k dnešku	151
Středověký model světa 151 — Renesanční model světa 154 — Žízen po vědění 155 — Od divadla světa k dokumentu a utopii 157 — Vliv nebo shoda? 158 — Nač obnovovat staré příběhy? 161 — Dialog přes propast staletí 161	
Doslov určený tentokrátí předešvím čtenáři	164
Mapky k českým cestopisům	166
Poznámky	175
Seznam ilustrací	183
Slovníček	185
Rejstřík jmen autorů, dalších osob a názvů anonymních děl starší literatury	189